

**CODI: 4111 - TEORIA I TECNICA DE LA INFORMACIO
AUDIOVISUAL II (TV)**

PROF: ELISABET GARCIA I ALTADILL

Doctora en CC de la Informació
UAB 1989

TREBALLS DE RECERCA O DE SINTESIS SIGNIFICATIUS:

- 1.- TV3. Del naixement a la consolidació. Bellaterra. UAB, 1989 (Tesi Doctoral).
- 2.- GARCIA, Elisabet i RUEDA, Fco. J.: "A telenovela brasileira na Espanha, 1984-1988". INTERCOM-Revista Brasileira de Comunicacao nº 62-63, Sao Paulo, 1990, pags. 61-72.

PROF: JOSEP MANUEL OLIVER I COMES

Llicenciat en CC. de la Informació
UAB 1979

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES:

- 1.- Realitzador en TVE.

PROF: FRANCISCO JOSE RUEDA GALLARDO

Llicenciat en CC de la Informació
UAB 1981

TREBALLS DE RECERCA O DE SINTESIS SIGNIFICATIUS:

- 1.- GARCIA, Elisabet i RUEDA, Fco. J. "Proposta per a una tipologia de la notícia a televisió". Comunicació a les jornades sobre 10 anys de llibertat d'expressió a la ràdio espanyola. Bellaterra. UAB, 1988.
- 2.- GARCIA, Elisabet i RUEDA, Fco. J.: "A telenovela brasileira na Espanha, 1984-1988". INTERCOM-Revista Brasileira de Comunicacao nº 62-63, Sao Paulo, 1990, pags. 61-72.

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES:

- 1.- Ràdio Miramar de Barcelona. Redactor d'informatius. 1980-85.
- 2.- "El Noticiero Universal". Redactor, 1985-86.
- 3.- Equipo Videográfico. Realitzador de video, 1985-86.

PROF: MERCE VILARET I LLOP

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES:

- 1.- Realitzadora en TVE.

PROF: XAVIER GISPERT I TRIAS

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES:

- 1.- Realitzador en TVE.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

Introduir els alumnes en la teoria i la pràctica de la producció i la realització àudio-visual, facilitant els coneixements tecnològics i de llenguatge narratiu necessaris. Ofereix un primer nivell de formació en el camp del periodisme televisiu tenint en compte les característiques específiques del mitjà.

TEMARI

PART I. : El marc teòric

1.- La televisió, un medi audiovisual.

Representació iconica i llenguatge verbal. Descodificació del missatge audiovisual televisiu. Ecosistemes de recepció del missatge.

2.- Naturalesa de la televisió

Característiques específiques del medi televisiu. Impresió de realitat i mitjà tècnic. Influències d'altres medis sobre la televisió. La televisió en el context dels mass media.

3.- Usos socials de la televisió

Funcions i disfuncions de la televisió. Efectes de la televisió. Experiències alternatives en televisió. Televisió i participació.

PART II. : Tecnologia i llenguatge televisiu

4.- El procés de generació, transmissió i recepció del senyal televisiu

L'exploració de la imatge. El senyal de vídeo. Sistemes de televisió color. La televisió d'alta definició. El tractament del so. La transmissió i propagació de la imatge i del so. La televisió hertziana. Els satèl·lits de difusió directa. La televisió per cable. La recepció: el televisor.

5.- La producció a l'estudi i en exteriors

~~El plató~~. Les sales de control. El control de realització. ~~Les unitats mòbils~~. ~~Els equips ENG~~. ~~Els equips EFP~~. El personal.

6.- La càmera de televisió

Les parts de la càmera. Suports per càmeres lleugeres i d'estudi. El tub de càmera i el CCD. Fonaments d'optica. Sistemes per a classificar els objectius. Objectius de distància focal fixe i de distància focal variable. Us dels objectius. L'ajust de la càmera.

7.- Operació de càmera

El pla. Composició de la imatge. L'enquadre. La regla dels terços. L'angulació de la càmera. Moviments i desplaçaments de la càmera. Moviments òptics.

8.- Il·luminació, escenografia i vestuari

Qualitat i direcció del llum. Il·luminació d'objectes, persones i espais. Tipus de projectors, suports i accessoris. Equips d'il·luminació en exteriors. Diferents estils de decorat. L'ambientació del decorat. L'atrezzo. El croma-key. El vestuari.

9.- El so

Els elements sonors. Les fonts de so: el magnetòfon, el giradisc. Característiques i tipus de microfons. L'elecció del microfon. Suports de microfons. El mesclador d'audio. La veu en off. El play back.

10.- La conservació i reproducció del senyal televisiu. El magnetoscopi. La cinta de vídeo. Els formats professionals. Els formats no professionals. El videodisc. El tele-cinema. El kinescopat.

11.- La mescla d'imatges

Finalitat del canvi de pla. El raccord. L'eix d'accio. Les transicions visuals.

12.- Tractaments narratius

Càmera objectiva i càmera subjectiva. Imatge fixa i imatge en moviment. Durada dels plans. El ritme. El pla sequència. El muntatge temporal. El muntatge espacial. Valor expressiu del so. Valor expressiu de la il·luminació.

13.- L'edició electrònica

El procés d'edició. L'edició per assembly. L'edició per insert. L'edició amb codi de temps. Edició off-line i edició on-line. La sonorització

14.- La post-producció

El generador d'efectes especials. Els efectes especials digitals. El generador de caràcters. Imatges generades per ordinador.

15.- El guió

De la idea al guió. L'escaleta. El guió tècnic i literari. El storyboard. El guió específic per a informatius. Estructura del guió. Terminologia i acotacions.

16.- La realització i producció d'un programa

La planificació del treball. Programes en directe i en diferit. Realització amb i sense guió previ. Realització amb una sola càmera. Pla master i plans inserits. Realització amb varíes càmeres.

APARTAT III.: La informació a televisió

17.- La informació televisiva

Aportacions teòriques a l'estudi de la informació televisiva. Característiques específiques: dramatització de la realitat i espectacularització. Il·lusió de realitat i de participació en l'espectador. Fragmentació i recomposició de la imatge de la societat. La informació en directe i en diferit. Les rutines productives.

18.- La redacció del discurs periodístic

Condicionaments que afecten la recepció del missatge. Nivells d'atenció de l'espectador. Redacció del text. Sintaxi i vocabulari. La narració de les imatges. L'adequació imatge-so. La redundància.

19.- La locució del discurs periodístic

La locució. La improvisació verbal. Vocalització, entonació, ritme. Expressió i actitud davant la càmera.

20.- La noticia televisiva
Definició. Característiques específiques. Diferències amb la noticia impresa i la noticia radiofònica. Tipología de noticies. Estructura. Normes d'execució.

PART IV.: Present i perspectives de futur de la televisió

21.- La televisió a Espanya
El naixement de la televisió. TV3 durant el franquisme. L'Estatut de la radio i la televisió. Televisions autonòmiques. Televisions privades.

22.- Empreses televisives, industries culturals
El model públic i el model privat de televisió. Finançament de la televisió. La publicitat. Crisi del model públic. Procesos de concentració i transnacionalització de les industries culturals. Augment de l'oferta televisiva i la lluita per l'audiència.

23.- Programació televisiva
Estratègies de programació. Producció i distribució de programes. Costos dels programes. La homogeneïtzació dels continguts. Programacions especialitzades.

24.- Audiència televisiva
Temps d'oci i consum televisiu. Sistemes de medició d'audiències. El públic com mercaderia. L'evasió, el contingut preferit del públic. La fragmentació de l'audiència.

BIBLIOGRAFIA BASICA

- 4 AAVV: *La TV local de Servei Públic*. Barcelona, Diputació de Barcelona, 1988.
- 3 BARROSO, J.: *Introducción a la realización televisiva*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1988.
- 3 BROWNE, S.E.: *El montaje en la cinta de video*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1989.
- 8 BUSTAMANTE, E. i ZALLO, R. (Ed.): *Las industrias culturales en España*. Madrid, AKAL, 1988.
- 1 CALABRESE, O. i VOLLI, U.: *Come si vede il telegiornale*. Bari, Laterza, 1983.
- 4 COMPARATO, D.: *El guión. Arte y técnica de escribir para cine y televisión*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1988.
- 6 COROMINAS, M. i LLINES, M.: *La televisió a Catalunya*. Barcelona, Llibres de la Frontera, 1988.
- 1 COSTE-CERDAN, N. i LE DIBERDER, A.: *La télévision*. París, La Découverte, 1986.
- 3 FANG, I.E.: *Noticias por televisión*. Buenos Aires, Marymar, 1977.
- 1 GANZ, P.: *Le reportatge radio&télé*. París, Editions du Centre de formation et de perfectionnement des journalistes, 1989.
- 3 GARCIA, E. i RUEDA, F.J.: *Proposta per a una tipologia de la noticia a televisió. En 10 anys de llibertat d'expressió a la ràdio espanyola*. Bellaterra, Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la UAB, 1989.
- 3 GUBERN, R.: *La mirada opulenta*. Barcelona, Gustavo Gili, 1987.
- 3 MARTINEZ ABADIA, J.: *Introducción a la tecnología audiovisual*. Barcelona, Paidós, 1988.
- 1 MILERSON, G.: *Manual de producción de video*. Barcelona, Editorial Paraninfo, 1990.
- 4 OLIVA, L. i SITJA, X.: *Les notícies a la televisió*. Barcelona, Instituto Oficial de Ràdio i Televisió, 1990.
- 2 REISZ, K.: *Técnica del montaje cinematográfico*. Madrid, Taurus, 1980.
- 3 VILLAFAÑE, J., BUSTAMANTE, E. i PRADO, E.: *Fabricar noticias. Las rutinas productivas en radio y televisión*. Barcelona, Mitre, 1986.
- 5 WHITE, G.: *Técnicas del video*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1989.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- 2 AGUILERA, M. de. *El telediario*. Barcelona, Mitre, 1985.
- 1 BAGET, J.M.: *Historia de la TV en España (1956-1975)*. Bellaterra, UAB, 1990 (Tesi Doctoral).
- 2 BELTRAN, R.: *Ambientación musical*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1984.
- 2 BLUM, R i LINDHEIM, R: *Programación de las cadenas de televisión en horario de máxima audiencia*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1989.
- 1 BRUSINI, H. i JAMES, F.: *Voir la vérité, Le journalisme de télévision*. París, Presses Universitaires de France, 1982.
- 3 CESAREO, G.: *Es noticia. Fuentes, procesos, tecnologías y temas en el aparato informativo*. Barcelona, Mitre, 1986.
- 5 COLOMBO, F.: *Rabia y televisión*. Barcelona, Gustavo Gili, 1983.
- 2 COMISION DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: *Televisión sin fronteras, Libro verde sobre la creación del Mercado Común de Radiodifusión, en particular por satélite y por cable*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1987.
- 2 DE AGUILERA, M. i VIVAR, H. (Eds.): *La infografía*. Madrid, Fundesco, 1990.
- 1 GONZALEZ REQUENA, J.: *El espectáculo informativo*. Madrid, Akal, 1989.
- 3 GUBERN, R.: *El simio informatizado*. Madrid, Fundesco, 1987.
- 1 HOLTZ-BONNEAU, F.: *La imagen y el ordenador*. Madrid, Tecnos, 1986.
- 1 MIEGE, B. et d'autres. *Le JT. Mis en scène de l'actualité à la télévision*. Institut National de la Communicació Audiovisuelle, Paris, La Documentation Française, 1986.
- 4 MILERSON, G.: *Técnicas de realización y producción en televisión*. Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1987.
- 4 RATZKE, D.: *Manual de los nuevos medios*. México-Barcelona, Mitre, 1986.
- 4 RICHERI, G.: *La televisión: entre servicio público y negocio*. Barcelona, Gustavo Gili, 1983.
- 1 RIZZA, N.: *Costruire palinsesti*. VQPT nº 97, ERI, 1990.
- 4 ROSITI, F.: *Historia y teoría de la cultura de masas*. Barcelona, Gustavo Gili, 1980.
- 3 SENECA, M.: *Televisões y radios comunitarias*. Barcelona, Mitre, 1986.
- 5 TUCHMANN, G.: *La producción de la noticia*. Barcelona, Gustavo Gili, 1983.
- 2 VALE, E.: *Técnicas del guión para cine y televisión*. Barcelona, Gedisa, 1985.

1 WESTIN, av.: *News watch. How TV decides the news*. Nova York, Simon and Schuster, 1982.

2 WOLF, M.: *La investigación en la comunicación de masas*. Barcelona, Paidós, 1987.

avaluació

Poden seguir-se dues vies:

- a) Avaluació continuada: Caldrà presentar-se als exàmens parcial i fer les pràctiques individuals i en grup que es programin. Per poder constituir un grup de pràctiques caldrà haver realitzat un nombre determinat de pràctiques individuals.
- b) Examen final: L'examen final constarà d'una part teòrica i d'una altra de pràctica, seguint el programa del curs.